

POLL ROIG DE CALIFÒRNIA

Fitxa 6

Aonidiella aurantii

El poll roig de Califòrnia, *Aonidiella aurantii* (Maskell 1878), és una de les plagues clau dels cítrics en tot el mon. La seva introducció a Espanya és recent: el 1985 varen aparèixer els primers focus de gran virulència a València, les primeres deteccions a Mallorca daten de 2006 i actualment es troba estès per una gran part dels tarongerars de l'illa.

Descripció

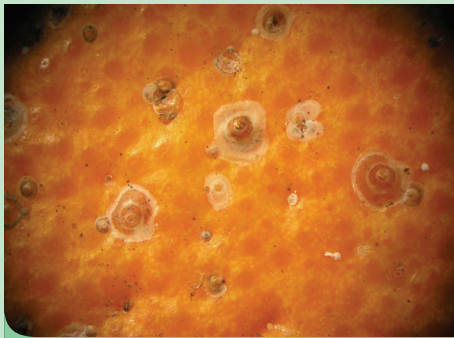

Fig. 1 Femelles de distintes edats

És una cotxinilla de la família Diaspididae, caracteritzada per la presència d'una coberta protectora que constitueix una barrera molt eficaç contra els insecticides.

L'escut de la femella és circular, 2 mm de diàmetre aproximadament quan ja és adulta i amb un color bru vermellós casi idèntic al poll roig *Chrysomphalus dictyospermi* encara que es distingeixen perquè en girar l'escut les femelles d'*Aonidiella* presenten un vel ventral. L'escut del mascle és un poc més petit (de 1 a 2 mm. de longitud) i presenta una forma oval allargada que es manté fins l'emergència de l'adult alat.

Cicle

Fig. 2 Formes adultes sobre el brot

El cicle biològic s'inicia amb la larva mòbil que, juntament amb el mascle adult, constitueixen els dos únics estats capaços de desplaçar-se. Encara que el desplaçament és lent i el principal factor de dispersió és el moviment de material vegetal.

Cada femella pon de 100 a 150 ous segons la temperatura.

Presenten dues fases larvàries, les úniques sensibles al control químic. Després de la segona muda, la femella adquireix els caràcters adults i passa per tres estats —femella jove o verge, femella gràvida i femella reproductora o amb larves— mentre que el mascle encara haurà de passar per les fases de prepupa i pupa abans de l'emergència de l'adult alat.

Es produeixen tres generacions completes a l'any en les nostres condicions i una quarta, sovint incompleta, a la tardor. El màxim de mascles de les tres generacions completes té lloc al maig, juny-juliol i agost-setembre respectivament, en dates semblants a les dues primeres generacions del poll gris i la serpeta.

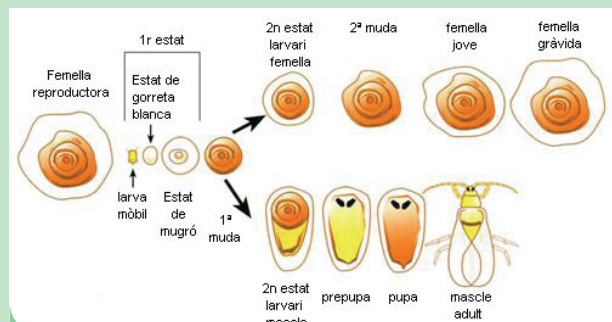

Fig. 3 Cicle complet de *A. aurantii*. (Modificat de Forster et al., 1995)

Danys

Com tots els diaspins, el poll roig de Califòrnia ataca fulles, brots i fruits. La importància econòmica es deu a la depreciació per la presència de cotxinilles sobre els fruits on es distribueix per tota la superfície a diferència d'altres cotxinilles.

A més, aquesta espècie genera pèrdues no només per aquest motiu, si no que també a causa que és complicat controlar-la per la morfologia i la facilitat amb que es reproduïx. Una única femella gràvida pot ser la responsable de l'inici d'una infestació.

Fig. 4 Taronja atacada d'Aonidiella aurantii

Mesures de control

Els tractaments fitosanitaris han d'anar dirigits a controlar la generació de maig i el moment indicat és quan la plaga presenta el màxim de formes sensibles, el primer estadi (L1) és el més sensible, especialment en la fase mòbil, mentre que la femella adulta fertilitzada és el més resistent.

En quant al llinar de tractament, als diaspins de cítrics sol basar-se en l'observació de la infestació del fruit en la collita de l'any anterior. Actualment en els Reglaments de Producció Integrada de cítrics s'estableix aquest llinar en un 2% de fruita infestada per poll gris (*Parlatoria pergandii*) i serpeta gruixuda (*Cornuaspis beckii*) i la presència en el cas de poll roig de Califòrnia (*Aonidiella aurantii*).

Per detectar-lo en les parcel·les s'utilitza des de fa temps la feromona dels mascles, com també per prendre una decisió relativa als tractaments, ja que existeix una bona correlació entre el nombre de mascles capturats i la proporció de fruits infestats. Està comprovat que per predir la infestació es pot emprar el nivell d'incidència en fruits de la collita anterior i el vol de mascles. El moment òptim a Mallorca per al tractament s'ha estimat en unes tres setmanes després del màxim de captures de la primera generació.

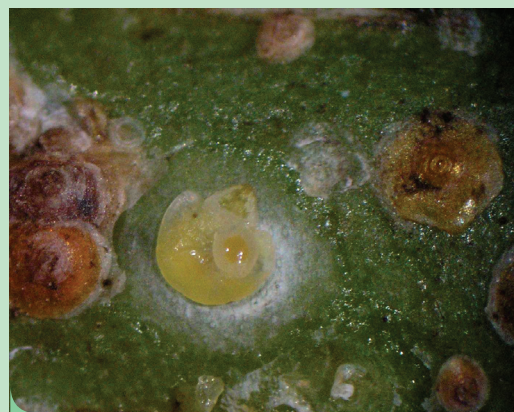

Fig. 5 Femella jove parasitada

Substàncies actives
Oli de parafina 1, 2 (NP)
Azadiractín 2 (3)
Clorpirifòs (28)
Piriproxifen (30)
Metil-clorpirifòs (15)
Observacions () Termini de seguretat en dies. 1. Els tractaments es donaran abans del canvi de color dels fruits i en segona generació. 2. Autoritzat en agricultura ecològica.

Els tractaments s'han d'aplicar mullant molt bé tota la superfície interior de l'arbre a la pressió adequada amb els insecticides autoritzats.

També s'estan posant a punt mètodes biotècnics de control, com és el de la confusió sexual.

Control biològic: els ectoparasitoides són els enemics naturals més eficients en la regulació de poblacions de poll roig de Califòrnia, pertanyen al gènere *Aphytis* i han estat observats a Mallorca i amb taxes notables de parasitisme.